

עין משפט
נר מצוה

כ.ב.

היה נוטל פרק שלישי סוטה

מסורת הש"ס

בז א מיי פ"ה מהלכות
מ"ת הלכה ד ופ"כ
מהל' סנהדרין הל' ח
טושיע י"ד קטנ רמז
סעף יג:
בב ב מיי שם וססן
טושיע שם סעף
ד:

תורה אור השלם

- 1. הנה ימים באים נאם
?? וְתִבְרַח אֶת בֵּית
שְׂרָאָל וְאֶת בֵּית יְהוּדָה
וְיַעֲרֹב אֵת וְיַעֲרֹב בְּהִמְיָה:
יפתחו לא כו
2. וְאֶת אֶת יְיָ בְּנֵי מִלְרָךְ
עם שונים אל התערב:
משלי כג כו
3. וְעַמְד וְיַמְרֵךְ אֶרֶץ רָאָה
וְיָהָר גֵּוִים וְיִתְפַּצְצוּ חֲרָרִי
עַד שָׁרָה גְבוּעוֹת עֹלָם
הַלְיָבוֹת עֹלָם לֹה:
חבקוק ג 1
4. כִּי רִבְּבִים הָאֵלִים
הַפִּילָה וַעֲצֻמִּים כָּל
יְהוָה יִקְרָה: משלי ז כו

תום שאנץ (המשך)

אלו עוברין מיתניא. ואורי
דההיא דהתניקין (8) דההיא
דנוטנין לטע הארץ בנות
חברים גדולות ופוסקין
להם על שנת שלא תעשה
על גביו טהרות ר'ש'ג'א'
אין צריך לפסוק שאפי' לא
פסק עמו כן הדין שלא
תעשה על גביו טהרות
אלא בפרישות אחר תנינהו
גם כשהיא חתוין. ואחר
כאן שנה שצ"ב איהו נט
הארץ כל שאינו אובל
חוליו בטהרה דברי ר'
מאיר והחכמים אומרים כל
שאינו מעשיר פירותיו והייק
איהו בע הארץ ששיעונו
לו חבר בתו בזה הענין
שננונהו טהרה חתוין כל
שאינו אובל כו. והחכמים
אומרים אפי' למי שאינו
מעשיר פירותיו משיאין לו
בתי חתוין. ויש אומרים
אפי' קרא ושנה משמע
מהאז דאחרים לא היו ר'
מאיר ואפי' דבכוליה
תלמודא אמרין מאן אחרים
ר' מאיר ניל דברוב
מקומות הו' אחרים ר'
מאיר כדאמרין מאן יש
אומרים ר' נתן ובפ"ק
דיגיטין גר' (3) יש אומרים
ל"ה היינו ר' מאיר אלא ר'
נתן דברוב המקומות ועל
אומרים היינו ר' נתן:
המוריס הלכה מתוך
משנתם שמבלים עולם
בהוראת טעות דכיון דאינם
יודעים טעם המשנה
מדמים להם דבר שאינו
דומה. ויש אומרים משנית
הריבה דאמר אה מני פלוני
היא ותיקיא היא ולית
הלכותא כותיה ומורים
בטעות ל"ה: בתולה
צלינות בעלת תפלות
ואלמנה שבתוב בעלת
שנות הולכת ומבקרת
שכנותיה תמיד שאינן
אלא מנאפוח ומכשפות
ומראות עצמן כצדקניות
שלא ידברו אחריהן ל"ה:
כיון יוחיז בת ורבי פ"ה
אלמנה משכפפות היתת
וכשמגיע תת לרת האשה
ועזרת האשה במכשפות
ולאתר שמצטרפת האשה

רבי שמואל בר נחמני אמר ה"ו בור. תימנה כמאן ס"ל לא להכרימם ולא כו' יהודה אפי' עם הארץ לא משוי ליה דלמר צטוף פרק אלו מציאות (ב"מ 97 ג.) דרש ר' יהודה צר אילעאי שמעו דבר ה' הכרדים אל דברו וגו' הכרדים אל דברו אלו תלמידי חכמים אחיכם אלו צעלי מקרא שנאיכם אלו צעלי משנה מנדיכם אלו עם הארץ אלמלא צעלי משנה אלו צעלי מקרא לאו ככלל ע"ה ניטחו: **ב"ר** שאינו קורא ק"ש שחרית וערבית דברי ר"מ. תימנה לר"י דלמר צפ' הניקין (גיטין 97 סא).

צעלי מקרא שנאיכם אלו צעלי משנה מנדיכם אלו עם הארץ אלמלא צעלי משנה אלו צעלי מקרא לאו ככלל ע"ה ניטחו: **ב"ר** שאינו קורא ק"ש שחרית וערבית דברי ר"מ. תימנה לר"י דלמר צפ' הניקין (גיטין 97 סא). וצ"ב ג' שאלכו (בבב"ב 97 מ:). איזהו עם הארץ כל שאינו אוכל מולין צטרה דברי ר"מ ופירש להרצה ענייני עם הארץ הן יש ארץ מקצלין ממנו עדות כדלמרינן צפ' אלו עוברין (פסחים 97 מ:). **ששה דברים נאמרו** צעם הארץ אין מקצלין מהן עדות וכו' וצפ' חומר צקודש (מגיגה 97 כג). כמאן מקצלין סהדותא מעם הארץ כו' יוסי ויש כשר לענין עדות ומשד על הטהרות ועל המעשרות או לענין זימון או לענין שציעית א"ר לענין דברים שאינן נקחין אלא מן המומתה כדליתא צפ' שני דמסתת ע"ז (77 ג'): **ברוך שרמי** אשה פרושה זו היא שיוצאת ומלעבת בדברי תורה ותאמר אלי תצא ושכצ עמה בלילה הוא א"ר אצהו כניכול היה במחשבה הוא לצדו יודע שלא עלתה על דעתה אלא בשביל להעמיד צדטים וסופיו עליהם שנתלף זיימנות^(א) ואלמנה שוצצית^(ב) ומי מלנה נככת שם בישן ומינוק שהוא עולה לחדשו (בתולה זיימנית מניימה אוצדת בתוליה ומינוק שהוא עולה לחדשיו) ר' תלמיד צסס ר' סימון זה שהוא גדול צטורה שלא צפיקרו ומזנה את הגדולים ממנו א"ר יוסי זהו שצן משע ואצדיו נראה כצן י"צ והוא צא על אסת ממל העריות מצוליות צצורה והן ממות על ידו והוא פטור רצי פירש מניימה אוצדת בתוליה מחמת זומות בתוליה נושרות אצל מורי אחי הרב ר"מ פי עושה חסידה ומתפללת כדגרסין צגמ' דיקן צלייית וכאילו אמה ועושה תעניות שמה צענת צתפלתה ואניה עושה אלה לנגז צת אסת העין שלא יצדקו אחתיה ומזנה והאוצדת בתוליה ועד

הרבה היתה אומרת יוחי אלך ואבקש אולי תשמע תפלותי והולכת ופותחת הכלי שהיו הכשפים בתוכו ובתורת הכשפ' ואו הולך יוצא. פנע אחת היה לה שכיר יום בביהו והיא הלכה לבית האשה היולדת ושמה השכיר קול המכשפים כדבר עשוהו וכלו גולד והולך גולד וידעו כל העולם כי בעלת כשפים היא ל"ה: המבעט ברבותיו וקרי ליה קטן שלא כלו חדשיו על ידי שימו מתקצרין כדלמרינן צפרק קמא להגיגה (דף ה): ועד

שקרא. מקרא: ושנה. משנה: ולא שישם סלמידי חכמים. ללמוד סבדת הגמרא צטעמי המשנה מה סס. רשע הוא שאין תורתו על צורייה ואין ללמוד הימנו ע"י הטעמים יש חילוק צאיסור והיתר וצדיני ממונות לכות ולחייב וצטרות לטמא ולטהר כדלמר צכמה דוכתי מ"ט אמר מר הכי ומר הכי ואמר מאי צינייהו איכס צינייהו כן וכך וערוס הוא שהשומע את קולו שונה משניתו כצבור הוא צבקי צטעמיה וטהרינן צו צבור כתלמידי חכמים: **אומר גרס**: ה"ו ע"ה. **שחשד** על המעשרות ועל הטהרות: **צור**. גרוע מעס הארץ: **כוסף** ואסור לאכול פתו ויינו דכיון שלא שישם חכמים אינו מקפיד על דברי חכמים לדעתם ולא שנה אלא להרצות עצמו כמ"ח: **מגוש**. מכשף האוחז את העינים וגוצת את הלצבות. ואמר זה כן: **רעין**. מרגוס וכוכב חקר (דברים יח) הוא מגוש. לחוש המכשף את לחשיו ואינו מנין מה סס ומה פירוסם אלא כן מעשיהם שהמכשפות כל ע"י אותם הלחשים: **פני סנא** ואף זה תנא שלא שישם צתלמוד שונה משנתו ואינו יודע מה היא: **איזהו עם הארץ**. שנמשד על הטהרות ועל המעשרות ומוחזק מגעו טמא: **כל שאינו קורא ק"ש**. דהא דלמי אינו יודע כלום. אכל יודע לקרות וקורא לא ע"ה הוא: **ששוין פלוטו**. שלא שישם לתלמידי חכמים ולא הקפידו על טעמי המשניות: **פלוטו**. משניות: **שפיעא**. דהכי הוא אלא צמאי דרשיה אי ללא צכתי: **הוספס** וכו' והמה צעניו היתר: **מצני עולם ס"ד**.

ומה סס גורמין לאחרים: **שמורין הלכה מסוד משנתן**. קאמר שמצלין עולם צהוראות טעות דכיון דאין יודעין טעמי המשנה פעמים גורמין שמדמין לה דבר שאינו דומה ועוד יש משניות פלוטו (במשניות) דלמרינן כהי מני פלוני הוא וצמיתה היא ולית הלכותא כותיה ועוד שאינן יודעים צמחוקת תנאים הראשונים הלכה כצדיני מי הלכך מורין הוראות טעות: **פלוטו עולם לו**. שהנה הלכות עולם שלו צכותו: **צליינית**. צעלת תפלה: **אלמנה שוצצית**. צעלת שכיות הולכת ומצקרת שכינותיה **תמיד**: **ברי אלו מצני עולם**. שאינן אלא נאפוח ומכשפות ומכרות עצמן כצדקניות שלא יצדקו אחריהן: **קטן שלא כלו לו חדשיו**. לקמן מפרש: **קטן ושכר מאלמנה**. שהיתה טורחת עצמה יותר מן הצורך כדי לקבל שכר כדמפרש ואזיל למדנו שיטריח אדם עצמו צמולה לקבל שכר יותר: **נראם** דקטין. לנמול ג"ע: **נראם רשעים**. לירש גיהנם: **שלא יכסלו צי צני אדם**. להפסיק חלקם על ידי מנגן עזין ולירש גיהנם: **כי קאמר**. מצני עולם: **כי רעיו** וכשמגיע עת לידת אשה היתה עוצרת רחמה צמכשפות ולאחר שמצטרפת הרבה היתה אומרת אלך ואבקש רחמיים אולי תשמע תפלותי והולכת וקומרת כשפיה והולד יולא פנע אחת היה לה שכיר יום בביהו והיא הלכה לבית האשה היולדת ושמה השכיר קול המכשפים מתקשקשין כצלי כמו שהולד מקשקש במעי האם וצא פתח את מנופת הכלי והכשפים יצאו והולד נולד וידעו כל העולם כשפים היא: **המצטעט צרנותו**. וקרי ליה קטן שלא כלו לו חדשיו על ידי שימו מתקצרין כדלמרינן צפרק קמא להגיגה (דף ה): **כי רבים חללים הפילה**. צאשה וזה משמע. ותלמיד שאינו נוהג עצמו כשורה קרי ליה נמי הכי: **זה סלמיד שלא הגיע עור**. הפילה לשון נפל שלא כלו לו חדשיו: **עלומים**. לשון עולם עיניו (ישעיה ג) וצטורגים פיהם ואינם מורים לנורחיה: **הוראה ועד**

(א) צכרות מו: (ע"ה דוחי דער ר אלישור אכל ר מאיר ס"ל שם דכל שאינו אובל חולין צטרות וכן איהו צניקין סא. וכן מנאל שאר שיעים וע"ה צמוס ד"ה כל ובמוס' גיטין סא. (3) [צפמ"ה מוס' לעיל י. ד"ה אחרים וע"ה מ"ס על הגלין ותישע גם הכל] (4) קדושין כ. מ. ע"ה שם (5) פו. ערפין ל: מ"ק סא (6) [מגלה סח: ועס איהו אל תקרי הלכות אלא הל']. (7) [צ"ח קו. ו] (8) ע"ה יט: [ע"ה] (9) צפ"י: לצרכים. (10) אלא לקרא ולא שנה כו. מפרש"ט. (11) [מנייה] אודת צמוליס. (12) כ"ה ציפועלמי רש"ל

גליון הש"ס
נב דבמר ר אבהו. צ"ל
אבא:

מוסף רש"י

איהו עם הארץ. צבדכו חכמים כלל מקום (בבב"ב יח). ולא שישם ת"ח. היא הגמרא הלכה צבכרת סזו וטעמי לברי משנה טעם והיו מתאפסים יומת ועוסקים צקן. והוא דוגמת הגמרא צעוריה האמוראים (סו). דרע אדם ודרע בהמה. לומני המכשים והצורים כולם אורסם לפורסם וצרנותם (וחולין ה). ולא שכר פשיעות יש לו. אי סס צית הכנסת צצמיה וצמ צלה גענת מדצקן נחפלי (ב"מ קז). כי רביב חללים הפילה. לשון נפל שלא מנלו ימין. ולומר תלמיד שלא מנלו ימיו רבים תלוי (ע"ה יח). ועצומים כל הוראים. המתעמים והמתחשים ומתאפסים מנהורם. הורגין את דוקן ועלומים לשון ועולם עיניו (סו).

תוספות שאנץ

הרי זה בור. בור גרוע מכל הארץ: **נתן טעם לרושע** המכשף את לחושיו ואינו יודע מה הם ומה פירושהם אלא כי מעשיהם שמכשפות בא על ידי לחשים: **תני תנא** אף תנא זה שלא שמש תלמידי חכמים בתלמוד שנה משנתו ואינו יודע מה הוא ל"ה: איהו עם הארץ פ"ה שנחשד על הטהרות ועל המעשרות ומוחזק מגעו טמא: **כל שאינו קורא ק"ש** דהא ודאי לא ידע מיד אכל ידע לקרות וקורא לאו עם הארץ הוא דברי ר' מאיר. ור"מ דהך ברייתא ממניא לענין זימון שאין מונגין על עם הארץ. עוד מצי למימר דמיתניא לענין דאמרי' פרק ואלו עוברין שם הארץ פסול לעדות ואין מכריזין על אברתו אכל ק' מההיא דפי' הניקין (דף ט"א) דקאמר איהו על הארץ כל שאינו אובל חוליו בטהרה דברי ר' מאיר והחכמים אומרים כל שאינו מעשיר פירותיו ולענין דהיינו עם הארץ דרבנן. ואי לענין דמאי ליתא דהא מי שחשו על טהרות אינו חשוד על הדמאי כדמובח בפ"ק דיבמות ועוד ק' דר"ם אורי' מאיר דהאם קאמר דהיו עם הארץ כל חוליו בטהרה ויש לומר דההיא דתתם לענין דההיא

דף צ"ל דההיא דהניקין מנמל לענין שנתין עיניו וכו' והוא מומצטפת דע"ה פ"ג וע"ה צמוס' עיניו טעם ד"ה איה. צ"ל ית אומרים אמר דברי ר' נתן וע"ה ד"ה אלו אינו כ"ל אלא דכרוס המקומות וכו'.